

HET ABC VAN HET DOEN ALSOF

OVER SYMBOLISCH SPEL EN DE
ONTWIKKELING VAN
GELETTERDHEID IN *JIP EN JANNEKE*
EN BIJ VIJFJARIGEN

INGE VEROUDEN
Universiteit van Tilburg

Tot twee jaar achterstand Kwaliteit van leesonderwijs ondermaats

Door een onzer redacteurs

UTRECHT, 25 APRIL. Een kwart van de leerlingen verlaat het Nederlandse basisonderwijs met een leesachterstand van ten minste twee jaar. Vooral de kwaliteit van het leesonderwijs laat te wensen over.

Dat meldt de Inspectie van het Onderwijs in het jaarlijkse onderwijsverslag *De staat van het onderwijs*. Bijna vijftien procent van de kinderen loopt in groep drie een leesachterstand op. In groep vier is dat percentage verdubbeld. Uiteindelijk loopt de leesachterstand op tot ten minste twee jaar in groep acht. Dat betekent dat die kinderen volgens de kerndoelen van het ministerie van Onderwijs op niveau van eind groep zes verkeren.

Twintig procent van de leerlingen beheerst het Nederlands onvoldoende om scholen die speciaal voor hen

zijn volgens de Inspectie onnodig en te verhelpen met goed en effectief leesonderwijs. De leesachterstand heeft niets te maken met het soort school, schoolgrootte of de achtergrond van de leerlingen.

De verschillen tussen de scholen hangen, zegt de Inspectie, samen met kortsluiting. De brandweer had het vuur snel onder controle.

Taalachterstand

DEN HAAG - Staatssecretaris Sharon Dijksma van Onderwijs trekt dit en volgend jaar in totaal twintig

Meer aandacht voor lezen op basisschool

Door NIJM Radt, pig g senel spec bepa gepu Hetz de ve patië garai

Vroegere aanpak bepleit na gesignaleerde problemen bij mbo'ers.

UTRECHT - De Inspectie van het Onderwijs vindt dat basisscholen meer aandacht moeten besteden aan lezen. Dat stelt de inspectie in reactie op een onderzoek van Bureau ICE waaruit blijkt dat beginnende mbo-scholieren grote moeite hebben om eenvoudige teksten te begrijpen. Daardoor zullen ze hun opleiding nooit op het vereiste niveau afsluiten.

Wij zien zelf een duidelijk verband tussen de kwaliteit van de scholen en de slechte prestaties van de leerlingen", aldus Melanie Kramer van de Inspectie van het Onderwijs. „Het is de opdracht van de school om uit de leerlingen helen wat erin zit. De taalachterstand van leerlingen is een bekend probleem. Maar het zijn wel schokkende cijfers.”

Prat taalprogramma's en -toetsen onderzoek van Bureau Prt taalprogramma's en -toetsen alle mbo-leerlingen al-

de maatschappij. Iemand die kapper wordt, moet vooral kunnen knippen.”

Heij vreest dat veel mbo-studenten voortijdig de opleiding zullen verlaten als blijkt dat ze het vereiste niveau niet zullen halen. Daarom moet ook volgens haar het lezen op de basisschool worden aangepakt. „Dan kunnen ze op het mbo tenminste gewoon leren timmeren.” Anderzijds vindt Heij dat de lat soms veel te hoog ligt. „Teksten zoals de grondwet zijn te moeilijk geschreven en daardoor voor veel mensen onbegrijpelijk. Ook een hypotheek afsluiten is voor velen lastig.”

SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk pleit voor de terugkeer van 'oerdegelijk taalonderwijs'. „Een kwart van de leerlingen in groep acht leest al niet goed. Dat aantal moet op z'n minst gehalveerd worden. Je hoeft niet te verwachten dat iedereen het wetboek snapt, maar je mag wel verwachten dat alle inwoners van Nederland op een fatsoenlijk niveau kunnen lezen.”

Kastenmaatschappij in aanbouw

etsen van Rembrandt uit de eigen collectie zou verkopen. De voorzitter van de

gende generatie komen terecht onder soort min of meer gebr stelling. Wat ze daar niet leren de rest van hun leven als een zich meedragen. Dat is een proces. Zo groeit uit de gebr onderwijs langzaam en onv een nieuwe deling, tussen d minder wetens en de niet-w Dat is altijd zo geweest, z van. Nec. Het praktisch an

NRC Handelsblad 26/04/06

SYMBOLISCH SPEL

'A voluntary transformation of the Here and Now, the You and Me, and the This or That.'

(Garvey, 1991)

ONTWIKKELING VAN GELETTERDHEID DOOR SYMBOLISCH SPEL

Volgens Pellegrini via:

- Symbolische transformaties
- Context die 'geletterde' taal en verhaalbegrip stimuleert

ENDOPHORA

- talig

Voorbeeld:

1. Is *Marie* al thuis?
2. Ja, ik zal *haar* even roepen.

EXOPHORA

- contextueel

Voorbeeld:

(wijzend) Geef me dat eens.

EMPIRISCH DEEL

- Invloed van kinderliteratuur op het symbolisch spel en de geletterdheid van vijfjarigen

HERMENEUTISCH DEEL

Onderzoeksvraag:

- Wat is de plaats van symbolisch spel in *Jip en Janneke* van Annie M.G. Schmidt, hoe wordt het vormgegeven en wat is de relatie met de feesten van het jaar?

Annie M.G. Schmidt

‘Maar die moeder wil ik er niet bij hebben. [...] Ik denk dat ze te opvoederig zou zijn, [...]. Dat zou ik niet kunnen verdragen, want het kind moet zelf de baas zijn, vrij zijn. Ik heb niets tegen moeders, maar ze horen niet thuis in een verhaal.’

INVLOED VOLWASSENEN OP SYMBOLISCH SPEL

Piaget / Pellegrini:

remmende werking

Vygotsky / Haight en Miller:

stimulerende werking

FEEST ALS SYMBOLISCH SPEL

- symboliek
- doen-alsofelement
- decontextualisering

